

Skatteutskottets betänkande

1978/79:48

med anledning av propositionen 1978/79:154 om omfördelning av den årliga fordonsskatten, m. m. jämte motioner

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i propositionen 1978/79:154 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973:601),
2. lag om ändring i lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket,
3. lag om ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt.

I propositionen föreslås att den femte och sista etappen genomförs av den omläggning av den årliga fordonsskatten som påbörjades genom beslut av 1970 års riksdag. Omläggningen innebär en omfördelning av fordonsskatten för fordon med en totalvikt över 3 ton. Reformarbetet som sådant leder till oförändrad eller sänkt skatt för bensindrivna bussar och lastbilar, sänkt skatt för flertalet lastbilar utan anordning för påhängsvagn, höjd skatt för andra lastbilar samt höjd skatt för flertalet släpvagnar. I samband med att femte etappen genomförs föreslås att skatten på de allra lättaste bussarna och lastbilarna höjs så att den kommer i nivå med motsvarande personbilar.

I propositionen föreslås också en höjning av kilometerskatten på släpvagnar med ca 15 %. Förslaget hänger samman med den höjning av bensinskatten och kilometerskatten som genomfördes våren 1978 och som innebar mindre höjning av kilometerskatten för släpvagnar än för övriga fordon.

Kompensation för bensinskatt vid yrkesmässig användning av motorsåg skall enligt förslag i propositionen utgå med 10 % av den kompensationsgrundande kostnaden i stället för 15 % som nu gäller. Överstiger denna kostnad 4 000 kr. bör kompensation utgå med 50 % av skatten på bensin i stället för 60 %. Vidare föreslås att den minsta kompensationsgrundande kostnaden höjs från 200 kr. till 600 kr.

Slutligen föreslås i propositionen förenklad redovisning av bensinskatt i vissa fall.

Författningsförslagen har följande lydelse.

**1 Förslag till
Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973:601)**

Härigenom föreskrivs i fråga om vägtrafikskattelagen (1973:601)¹
dels att bilagorna 1 och 2 skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 4 a §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
	4 a § <i>Vid riksskatteverkets sida skall finnas en särskild rådgivande nämnd (kilometerskattenämnden) med uppgift att till verket avge yttrande och förslag i ärenden som avses i 17 §. Innan riksskatteverket fattar beslut i sådana ärenden av principiell betydelse eller annars av större vikt skall verket höra nämnden. Om sammansättningen av nämnden förordnar regeringen.</i>

Bilaga 1 till vägtrafikskattelagen (1973:601)²

Nuvarande lydelse

Fordonsskatt				
Fordonsslag	Skattevikt, kilogram		Skatt, kronor	
			grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
A Motorcyklar				
1 Tvåhjulig motorcykel utan sidvagn	0–	75	75	0
	76–		100	0
2 Annan motorcykel	0–		150	0
B Personbilar				
	0–	900	280	0
	901–		355	75

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:869.
² Senaste lydelse 1978:118.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
C Bussar			
1 Buss som är inrättad för drift endast med bensin eller gasol	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001–	165 203 704	0 38 7
2 Annan buss	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001– 7 000 7 001–10 000 10 001–30 000 30 001–	165 203 715 1 449 2 424 11 783	0 38 18 32 47 11
D Lastbilar			
1 Lastbil som är inrättad för drift endast med bensin eller gasol	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001–	165 204 719	0 39 8
2 Annan lastbil			
2.1 med anordning för påhängsvagn			
med två hjulaxlar	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001– 7 000 7 001–10 000 10 001–15 000 15 001–20 000 20 001–	165 204 728 1 431 2 663 6 287 11 001	0 39 17 40 72 96 10
med tre eller flera hjulaxlar	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001– 8 000 8 001–12 000 12 001–18 000 18 001–27 000 27 001–	165 204 728 1 595 2 981 6 596 13 281	0 39 17 34 60 75 10
2.2 utan anordning för påhängsvagn			
med två hjulaxlar	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001– 6 000 6 001–10 000 10 001–14 000 14 001–17 000 17 001–20 000 20 001–	165 204 722 1 066 2 094 4 256 7 129 10 564	0 39 11 25 53 95 118 13

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
med tre eller flera hjulaxlar	0– 1 600	165	0
	1 601– 3 000	204	39
	3 001– 6 000	721	10
	6 001–11 000	1 029	18
	11 001–15 000	1 955	44
	15 001–18 000	3 749	78
	18 001–27 000	6 100	89
	27 001–	14 032	11

E Traktorer och motorredskap

1 Trafiktraktor och regi- strerat motorredskap som inrättats för drift med annat drivmedel än brännolja	0– 1 300	300	0
	1 301– 3 000	345	45
	3 001– 7 000	1 140	75
	7 001–	4 200	135
2 Trafiktraktor och regi- strerat motorredskap som inrättats för drift med brännolja	0– 1 300	388	0
	1 301– 3 000	450	61
	3 001– 7 000	1 487	99
	7 001–	5 447	175
3 Traktor klass II	0– 2 500	120	0
	2 501–	180	0

F Släpvagnar

1 Släpvagnar med skatte- vikt högst 3 000 kilogram			
påhängsvagn	0– 1 000	180	0
	1 001– 3 000	205	25
annan släpvagn	0– 1 000	120	0
	1 001– 3 000	137	17
2 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som drages uteslutande av bensin- eller gasol drivet motorfordon ¹			
2.1 påhängsvagnar			
med en hjulaxel	3 001–	693	13
med två eller flera hjulaxlar	3 001–13 000	690	10
	13 001–	1 680	0
2.2 andra släpvagnar			
med en hjulaxel	3 001–	469	9

¹ Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon utgår skatt enligt 3. Drages släpvagn även av trafiktraktor eller registrerat motorredskap utgår skatt enligt 4.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
med två hjulaxlar	3 001–13 000	467	7
	13 001–	1 160	0
med tre eller flera hjulaxlar	3 001–13 000	465	5
	13 001–	960	0
3 Kilometerskatte- pliktiga släpvagnar			
3.1 påhängsvagnar			
med en hjulaxel	3 001– 4 500	358	18
	4 501– 6 000	643	18
	6 001– 8 000	965	25
	8 001–	1 508	38
med två eller flera hjulaxlar	3 001– 4 500	353	13
	4 501– 6 000	573	13
	6 001– 8 000	804	14
	8 001–10 000	1 110	20
	10 001–14 000	1 635	35
	14 001–18 000	3 183	43
	18 001–19 000	5 090	50
	19 001–23 000	5 535	0
	23 001–28 000	5 860	0
	28 001–	6 185	0
3.2 andra släpvagnar			
med en hjulaxel	3 001– 5 000	244	14
	5 001– 8 000	549	14
	8 001–	1 023	28
med två hjulaxlar	3 001– 5 000	238	8
	5 001– 8 000	440	10
	8 001–11 000	765	15
	11 001–14 000	1 308	23
	14 001–17 000	2 088	28
	17 001–	3 018	38
med tre eller flera hjulaxlar	3 001– 5 000	227	7
	5 001– 8 000	392	7
	8 001–11 000	627	7
	11 001–14 000	914	9
	14 001–17 000	1 285	15
	17 001–20 000	1 814	19
	20 001–25 000	2 487	22
	25 001–30 000	3 806	31
	30 001–32 000	5 539	39
	32 001–35 000	6 280	0
	35 001–40 000	6 450	0
	40 001–	6 640	0

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
4 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som drages av trafik- traktor eller registrerat motorredskap ²			
4.1 påhängsvagnar			
med en hjulaxel	3 001– 6 000	928	43
	6 001– 8 000	2 239	64
	8 001–	3 534	79
med två eller flera hjulaxlar	3 001– 8 000	919	34
	8 001–11 000	2 668	83
	11 001–20 000	5 180	105
	20 001–	14 563	38
4.2 andra släpvagnar			
med en hjulaxel	3 001– 8 000	629	31
	8 001–	2 208	60
med två hjulaxlar	3 001– 8 000	621	22
	8 001–11 000	1 749	50
	11 001–17 000	3 270	71
	17 001–	7 554	95
med tre eller flera hjulaxlar	3 001– 8 000	618	19
	8 001–11 000	1 578	29
	11 001–14 000	2 462	43
	14 001–20 000	3 774	65
	20 001–25 000	7 690	81
	25 001–30 000	11 766	107
	30 001–35 000	17 084	75
	35 001–	20 759	30

² Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon utgår skatt enligt 3.

Föreslagen lydelse

Fordonsskatt

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
A Motorcyklar			
1 Tvåhjulig motorcykel utan sidvagn	0– 75 76–	75 100	0 0
2 Annan motorcykel	0–	150	0
B Personbilar			
	0– 900 901–	280 355	0 75
C Bussar			
1 Buss som är inrättad för drift endast med bensin eller gasol	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001–	280 309 715	0 29 0
2 Annan buss	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001– 7 000 7 001–10 000 10 001–30 000 30 001–	280 309 715 1 155 1 995 11 795	0 29 11 28 49 0
D Lastbilar			
1 Lastbil som är inrättad för drift endast med bensin eller gasol	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001–	280 309 715	0 29 0
2 Annan lastbil			
2.1 med anordning för påhängsvagn med två hjulaxlar	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001– 7 000 7 001–10 000 10 001–15 000 15 001–20 000 20 001–	280 309 715 1 355 2 765 6 965 12 615	0 29 16 47 84 113 0
med tre eller flera hjulaxlar	0– 1 600 1 601– 3 000 3 001– 8 000 8 001–12 000 12 001–18 000 18 001–27 000 27 001–	280 309 715 1 365 2 765 6 965 14 705	0 29 13 35 70 86 0

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt. kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
2.2 utan anordning för påhängsvagn			
med två hjulaxlar	0- 1 600	280	0
	1 601- 3 000	309	29
	3 001- 6 000	715	5
	6 001-10 000	865	19
	10 001-14 000	1 625	57
	14 001-17 000	3 905	104
	17 001-	7 025	136
med tre eller flera hjulaxlar	0- 1 600	280	0
	1 601- 3 000	309	29
	3 001- 6 000	714	3
	6 001-11 000	804	9
	11 001-15 000	1 254	45
	15 001-18 000	3 054	80
	18 001-27 000	5 454	103
	27 001-	14 724	0

E Traktorer och motorredskap

1 Trafiktraktor och regi- strerat motorredskap som inrättats för drift med annat drivmedel än brännolja	0- 1 300	300	0
	1 301- 3 000	345	45
	3 001- 7 000	1 140	75
	7 001-	4 200	135
2 Trafiktraktor och regi- strerat motorredskap som inrättats för drift med brännolja	0- 1 300	388	0
	1 301- 3 000	450	61
	3 001- 7 000	1 487	99
	7 001-	5 447	175
3 Traktor klass II	0- 2 500	120	0
	2 501-	180	0

F Släpvagnar

1 Släpvagnar med skatte- vikt högst 3 000 kilogram påhängsvagn	0- 1 000	180	0
	1 001- 3 000	205	25
annan släpvagn	0- 1 000	120	0
	1 001- 3 000	137	17

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
2 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som drages uteslutande av bensin- eller gasolldrivet motorfordon ¹			
2.1 påhängsvagnar med en hjulaxel	3 001–	693	13
med två eller flera hjulaxlar	3 001–13 000 13 001–	690 1 680	10 0
2.2 andra släpvagnar med en hjulaxel	3 001–	469	9
med två hjulaxlar	3 001–13 000 13 001–	467 1 160	7 0
med tre eller flera hjulaxlar	3 001–13 000 13 001–	465 960	5 0
3 Kilometerskatte- pliktiga släpvagnar			
3.1 påhängsvagnar med en hjulaxel	3 001– 6 000 6 001– 8 000 8 001–	315 1 065 1 805	25 37 57
med två eller flera hjulaxlar	3 001– 8 000 8 001–10 000 10 001–14 000 14 001–19 000 19 001–	309 1 259 1 859 3 859 7 109	19 30 50 65 0
3.2 andra släpvagnar med en hjulaxel	3 001– 5 000 5 001– 8 000 8 001–	215 615 1 275	20 22 41
med två hjulaxlar	3 001– 8 000 8 001–11 000 11 001–14 000 14 001–17 000 17 001–	207 857 1 487 2 477 3 707	13 21 33 41 56
med tre eller flera hjulaxlar	3 001–11 000 11 001–17 000 17 001–25 000 25 001–32 000 32 001–	204 924 1 944 4 344 7 704	9 17 30 48 0

¹ Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon utgår skatt enligt 3. Drages släpvagn även av trafiktraktor eller registrerat motorredskap utgår skatt enligt 4.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
4 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som drages av trafik- traktor eller registrerat motorredskap ²			
4.1 påhängsvagnar			
med en hjulaxel	3 001– 6 000	890	48
	6 001– 8 000	2 330	75
	8 001–	3 830	98
med två eller flera hjulaxlar	3 001– 8 000	880	39
	8 001–11 000	2 830	91
	11 001–20 000	5 560	117
	20 001–	16 090	11
4.2 andra släpvagnar			
med en hjulaxel	3 001– 8 000	600	37
	8 001–	2 450	73
med två hjulaxlar	3 001– 8 000	590	25
	8 001–11 000	1 840	54
	11 001–17 000	3 460	109
	17 001–	10 000	119
med tre eller flera hjulaxlar	3 001– 8 000	585	21
	8 001–11 000	1 635	28
	11 001–14 000	2 475	44
	14 001–20 000	3 795	69
	20 001–25 000	7 935	88
	25 001–30 000	12 335	116
	30 001–35 000	18 135	74
	35 001–	21 835	8

² Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon utgår skatt enligt 3.

Bilaga 2 till vägtrafikskattelagen (1973:601)²

Nuvarande lydelse

Kilometerskatt

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, öre för 10 kilometer	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
1 Personbil	0– 900	62	0
	901–	67,50	5,50
2 Buss	0– 1 600	80	0
	1 601–	80,50	0,50
3 Lastbil	0– 1 600	80	0
	1 601– 9 000	80,75	0,70
	9 001–	132,55	0,80
4 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som drages av kilometer- skattepliktigt fordon			
	med en hjulaxel		
	3 001–	38	0,30
	med två hjulaxlar		
	3 001–11 000	37	0,20
	11 001–	58	0,50
	med tre eller flera hjulaxlar		
	3 001–11 000	36	0,20
	11 001–	52	0,40

Är kilometerskattepliktig bil inrättad för drift med annat drivmedel än brännolja utgår skatt med 80 procent av angivna belopp.

² Senaste lydelse 1978:118.

*Föreslagen lydelse***Kilometerskatt**

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, öre för 10 kilometer	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
1 Personbil	0– 900	62	0
	901–	67,50	5,50
2 Buss	0– 1 600	80	0
	1 601–	80,50	0,50
3 Lastbil	0– 1 600	80	0
	1 601– 9 000	80,75	0,70
	9 001–	132,55	0,80
4 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som drages av kilometer- skattepliktigt fordon			
med en hjulaxel	3 001–	44	0,35
med två hjulaxlar	3 001–11 000	43	0,23
	11 001–	67	0,58
med tre eller flera hjulaxlar	3 001–11 000	41	0,23
	11 001–	60	0,46

Är kilometerskattepliktig bil inrättad för drift med annat drivmedel än bränsle utgår skatt med 80 procent av angivna belopp.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1979 såvitt avser bilaga 1 och i övrigt den 1 juli 1979.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket

Härigenom föreskrivs att bilaga 2 till lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket skall ha nedan angivna lydelse.

Bilaga 2 till lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket¹

Nuvarande lydelse

Kilometerskatt

Fordonsslag	Totalvikt, kilogram	Skatt, kronor för 10 kilometer
1. Brännoljedriven lastbil	0–10 000	1,10
	10 001–15 000	1,60
	15 001–20 000	2,00
	20 001–	2,40
2. Brännoljedriven buss	0–10 000	0,90
	10 001–15 000	1,35
	15 001–20 000	1,60
	20 001–	1,85
3. Släpvagn kopplad till eller avsedd att kopplas till bränn- oljedriven lastbil eller bränn- oljedriven buss	10 001–15 000	0,25
	15 001–20 000	0,40
	20 001–	0,65

Föreslagen lydelse

Kilometerskatt

Fordonsslag	Totalvikt, kilogram	Skatt, kronor för 10 kilometer
1. Brännoljedriven lastbil	0–10 000	1,10
	10 001–15 000	1,60
	15 001–20 000	2,00
	20 001–	2,40
2. Brännoljedriven buss	0–10 000	0,90
	10 001–15 000	1,35
	15 001–20 000	1,60
	20 001–	1,85
3. Släpvagn kopplad till eller avsedd att kopplas till bränn- oljedriven lastbil eller bränn- oljedriven buss	10 001–15 000	0,30
	15 001–20 000	0,45
	20 001–	0,75

¹ Senaste lydelse 1978:119.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979. De äldre bestämmelserna tillämpas dock fortfarande vid beskattning av fordon, som har införts till landet före ikraftträdandet.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1961:372) om bensinskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Deklaration till riksskatteverket skall *avlämnas* för varje kalenderkvartal eller, *där* verket *så* föreskriver, för varje kalendermånad, varunder skattskyldighet inträtt.

Deklaration skall *insändas* inom en månad *efter* varje *beskattningsperiods* utgång. Riksskatteverket *äger* *medgiva*, att deklARATION *må* *insändas* senare än nu sagts, dock inom tre månader *efter* utgången av *den* *beskattningsperiod* *deklarationen* *avser*.

I deklARATIONEN skall lämnas uppgift om den myckenhet bensen, för vilken skattskyldighet inträtt under beskattningsperioden.

Föreslagen lydelse

6 §

Deklaration till riksskatteverket skall *lämnas* för varje kalenderkvartal eller, *när* verket föreskriver *det*, för varje kalendermånad, varunder skattskyldighet *har* inträtt. *Riksskatteverket får, när särskilda skäl föreligger, medge att deklARATION lämnas för helt kalenderår.*

Deklaration skall *ha* *inkommit* till riksskatteverket inom en månad *från* *utgången* av *beskattningsperioden*. Riksskatteverket *får* *medge* att deklARATION *skall ha kommit in* senare än *som* nu *har* sagts, dock *senast* inom tre månader *från* *utgången* av *beskattningsperioden*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980.

¹ Lagen omtryckt 1975:274. Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:274.

Motionerna

I detta sammanhang behandlas

dels de med anledning av propositionen 1978/79:154 väckta motionerna

1978/79:2444 av Sven-Olov Träff (m) och Knut Wachtmeister (m) vari hemställs att riksdagen avslår förslaget till en ny paragraf 4 a i vägtrafikskattelagen;

1978/79:2479 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari hemställs att riksdagen med godkännande av propositionen 1978/79:154 uttalar att en utredning snarast bör företas av effekterna av höjd kilometerskatt för lastbilar och släpvagnar i syfte att successivt minska godstransporter med lastbil på långa och medellånga avstånd, varvid bör beaktas möjligheter att överföra transporter på andra trafikslag, sysselsättnings- och regionala effekter i enlighet med vad som anförs i motionen;

dels de vid allmänna motionstiden väckta motionerna

1978/79:1154 av Gunnar Oskarson m. fl. (m) vari hemställs att riksdagen beslutar att kustfiskare i likhet med vad som gäller för lantbrukare och skogshuggare erhåller individuell återbäring av erlagd bensinskatt för sådan bensin som förbrukas i samband med yrkesutövning;

1978/79:1732 av Olof Palme m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen beslutar att den årliga fordonsskatten den 1 juli 1979 höjs med 40 % för traktorer, lastbilar och andra skattepliktiga motorfordon än bilar och motorcyklar.

Utskottet

I propositionen behandlas olika frågor på vägtrafikbeskattningsens område. Vissa av de föreslagna åtgärderna får anses vara av väsentlig ekonomisk betydelse för transportsektorn medan andra förslag mera berör skatteadministrativa frågor.

Till den förstnämnda typen av åtgärder hör genomförandet av den femte och sista etappen av den omfördelning av den årliga fordonsskatten som började genomföras 1971 och som planenligt skulle ha avslutats vid ingången av innevarande år. Den förskjutning på ett drygt halvår som nu uppkommer genom att de nya vägtrafikskattetabellerna i huvudsak föreslås gälla fr. o. m. den 1 september 1979 innebär endast att det skapas visst ytterligare utrymme för en anpassning till kostnadsansvarighetsprincipen. Departementschefen anser att omläggningen av fordonsskatten kan genomföras utan hinder av de principer för trafikpolitiken som regeringen förordnar i annat sammanhang. Utskottet delar denna uppfattning. Förslaget att fullfölja den tidigare beslutade omläggningen avser endast att åstadkomma en rättvisare fördelning av beskattningen mellan olika typer av motorfordon inom ramen för ett oförändrat sammanlagt skatteuttag. Åtgärden innebär därför inte något

trafikpolitiskt ställningstagande i frågan om godstransporter skall ske på järnväg eller landsväg. I motionen 1978/79:2479 av Lars Werner m. fl. (vpk) begärs ett riksdagsuttalande om utredning beträffande en skärpning av beskattningen av landsvägstransporterna i syfte att överföra dessa till andra trafikslag. Utan att gå in på en prövning av sakfrågan i motionen anser utskottet att de trafikpolitiska uttalanden som riksdagen kan finna anledning att göra lämpligen bör komma till uttryck vid behandlingen av propositionen 1978/79:99 om en ny trafikpolitik, som f. n. bereds inom trafikutskottet, och inte i samband med den här behandlade propositionen. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 2479.

I samband med frågan om genomförandet av den sista etappen i omfördelningen av den årliga fordonsskatten behandlar utskottet också den under allmänna motionstiden väckta motionen 1978/79:1732 av Olof Palme m. fl. om en fyrtioprocentig höjning av denna skatt. Utskottet har tidigare upprepade gånger avvisat samma yrkande, som närmast torde få betraktas som ett led i motionärernas finanspolitiska program. Därvid har utskottet framhållit de besvärande verkningar som åtgärden skulle få för den tyngsta trafiken. Att kombinera en sådan skattehöjning med genomförandet av den sista omläggningsetappen, som grundar sig på ett förslag från den tidigare socialdemokratiska regeringen, skulle för den tyngsta trafiken innebära en chockhöjning med svåröverblickbara konsekvenser. Åtgärden stämmer mycket illa med den hänsyn mot denna del av näringslivet som den etappvisa omläggningen var ett uttryck för. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 1732.

Utöver den föreslagna omfördelningen av fordonsskatten föreslås också i överensstämmelse med ett departementschefsuttalande i samband med 1978 års bensinskatt höjning att kilometerskatten för släpvagnar höjs för att komma i paritet med beskattningen av lastbilar. En motsvarande höjning föreslås också i fråga om kilometerskatten för utländska släpvagnar som tillfälligt används i Sverige. Utskottet tillstyrker dessa förslag.

I detta sammanhang förordas en författningsmässig reglering av kilometerskattenämndens ställning i samband med att nämnden fr. o. m. den 1 juli 1979 knyts till riksskatteverket som en rådgivande nämnd i enlighet med riksdagens tidigare beslut härom.

I motionen 1978/79:2444 av Sven-Olov Träff (m) och Knut Wachtmeister (m) yrkas avslag på åtgärden att införa en ny paragraf rörande kilometerskattenämnden i vägtrafikskattelagen. Avslaget motiveras med den kritik mot kilometerskattesystemet som förs fram i motionen. Med anledning av detta yrkande vill utskottet erinra om att en allsidig utvärdering av kilometerskattesystemet och en bedömning av eventuella alternativa beskattningsformer skall göras av vägtrafikskatteutredningen. Den nu föreslagna författningsmässiga regleringen av kilometerskattenämndens uppgifter innebär inte något ställningstagande till kilometerskattesystemet eller något hinder för den nyss nämnda utvärderingen utan endast ett fullföljande av tidigare

riksdagsbeslut. Skulle utredningens överväganden leda till en avveckling av kilometerskatten är det en självklarhet att kilometerskattenämndens verksamhet i samband därmed också upphör. Utskottet avstyrker följaktligen bifall till motionen 2444.

I övrigt redovisas i propositionen åtgärder för att motverka skattehöjningar som skulle uppkomma genom redan beslutade ändringar av bruttoviktsbestämmelserna, ändrade regler i frågor om kompensation för bensinskatt vid yrkesmässig användning av motorsåg med anledning av en skrivelse härom från riksskatteverket samt viss ändring av redovisningen av bensinskatt. I fråga om motorsågskompensationen föreslås såväl ändrade beräkningsgrunder som en höjning av den nedre kostnadsgränsen för rätt till kompensation. Dessa åtgärder beräknas minska antalet kompensationskrav högst väsentligt. Behandlingen av sådana ärenden skall i fortsättningen skötas av länsstyrelserna i stället för taxeringsnämnderna. Förslagen föranleder inte några erinringar från utskottets sida.

I anslutning till denna fråga tar utskottet upp den under allmänna motionstiden väckta motionen 1978/79:1154 av Gunnar Oskarson m. fl. (m) till behandling. Motionärerna begär med hänvisning till bl. a. motorsågskompensationen att också kustfiskare skall få individuell återbäring av bensinskatt. Utskottet har tidigare upprepade gånger avvisat motsvarande yrkande med hänvisning främst till kontrollsvårigheterna. I fråga om motorsågskompensationen uttalar departementschefen i propositionen att eftersom bensinskattens specialdestinering till vägväsendet enligt riksdagens beslut skall upphöra budgetåret 1980/81 bortfaller därvid strängt taget denna grund för att bibehålla rätten till kompensation. Han anser det dock inte lämpligt att nu slopa denna rätt enbart för skogsnäringen utan anser att frågan bör bedömas i ett större sammanhang. Utskottet, som ansluter sig till denna ståndpunkt, vill med anledning av yrkandet om kustfiskarna endast uttala att utskottet under angivna förutsättningar anser det uteslutet att nu medge några nya yrkesgrupper bensinskattekompensation. Motionen 1154 avstyrks av utskottet.

I propositionen föreslås slutligen en ändring i 6 § lagen om bensinskatt av innebörd att deklarationsskyldig bensinförbrukare som har en icke avdragsgill förbrukning om högst 500 liter per kvartal skall kunna få avge deklaration för helt år. Utskottet, som inte motsätter sig den föreslagna ändringen, vill emellertid fästa uppmärksamheten på tillämpningen av en annan bestämmelse i samma lagrum. I andra stycket av denna paragraf enligt den i propositionen föreslagna lydelsen skall deklaration avseende bensinskatt ha inkommit till riksskatteverket (RSV) inom en månad från utgången av beskattningsperioden. RSV får medge att deklaration skall ha kommit senare än som nu har sagts, dock senast inom tre månader från utgången av beskattningsperioden. Enligt lagen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning, som äger tillämpning på bensinskatten, skall skatten betalas inom den tid som gäller för avgivandet av deklaration. RSV har sedan lång tid

tillbaka generellt medgivit att bensinbolagen avger deklaration och betalar skatten inom 75 dagar efter beskattningsperiodens utgång. Den sålunda tillämpade kredittiden är avsevärt längre än vad som gäller inom konsumtionsbeskattningen i övrigt. Med hänsyn till att den sammanlagda uppbörden av bensinskatt och energiskatt på bensin överstiger 5 miljarder kr. om året innebär kredittiden mycket betydande räntevinster för de skattskyldiga. Utskottet anser att det är angeläget att skattekredittiderna bestäms med utgångspunkt i enhetliga grunder. Med hänsyn härtill förutsätter utskottet att frågan blir föremål för utredning. En sådan prövning synes närmast falla inom punktskatteutredningens uppdrag.

Mot de delar av propositionen som utskottet inte tagit upp till närmare behandling har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer

- A. att riksdagen med avslag på motionerna 1978/79:2444 och 1978/79:2479 och med godkännande av propositionen 1978/79:154 antar de vid propositionen fogade förslagen till
 1. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973:601),
 2. lag om ändring i lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket,
 3. lag om ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt;
- B. att riksdagen
 1. *beträffande bensinskatteerestitution till kustfiskare* avslår motionen 1978/79:1154,
 2. *beträffande höjning av fordonsskatten* avslår motionen 1978/79:1732.

Stockholm den 3 maj 1979

På skatteutskottets vägnar
ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Alvar Andersson (c), Valter Kristenson (s), Stig Josefson (c), Nils Hörberg (fp), Rune Carlstein (s), Tage Sundkvist (c), Olle Westberg i Hofors (s), Kurt Söderström (m), Hagar Normark (s), Johan Olsson (c), Curt Bostrom (s), Holger Bergqvist (fp), Bo Lundgren (m) och Eric Marcusson (s).

Reservation

av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark, Curt Boström och Eric Marcusson (alla s), som

dels uttalar följande:

Vid den 1977 genomförda höjningen av fordonsskatten för personbilar och motorcyklar skedde ingen motsvarande höjning för lastbilar, släpvagnar och traktorer. Enligt vår mening hade det varit konsekvent att låta den tunga trafiken också bära en förhöjd fordonsskatt, som lämpligen skulle kunna avvägas så att nu utgående skattebelopp ökas med 40 %. Härigenom skulle alltför stora tröskeleffekter mellan olika fordonskategorier undvikas och staten tillföras ytterligare omkring 300 milj. kr.

dels ansett att utskottet under mom. B 2 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionen 1978/79:1732 antar följande

Förslag till

Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973:601)

Härigenom föreskrivs att 12 § vägtrafikskattelagen (1973:601) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse*¹

Föreslagen lydelse

12 §

Fordonsskatt utgår för skatteår enligt bilaga 1 till denna lag. Skatten utgår för skatteperiod med en tredjedel, för kalendermånad med en tolfedel och för dag med 1/360 av skatten för helt år. Överstiger fordonsskatten för ett fordon 1 500 kronor för helt år utgår fordonsskatt för skatteperiod.

Fordonsskatt utgår för skatteår *med belopp* enligt bilaga 1 till denna lag *förhöjda med fyrtio procent därav och avjämnade nedåt till hela kronor*. Skatten utgår för skatteperiod med en tredjedel, för kalendermånad med en tolfedel och för dag med 1/360 av skatten för helt år. Överstiger fordonsskatten för ett fordon 1 500 kronor för helt år utgår fordonsskatt för skatteperiod.

Föreligger skatteplikt ---- under avställningstiden.

Fordonsskatt erläggs ----- av fordon.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979. Regeringen meddelar närmare bestämmelser om ikraftträdandet.

¹ Enligt den föreslagna lydelsen i prop. 1978/79:94.